

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ВОЖДОВАЦ

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	96,0	76	95,4	93,8	111	94,9	94,9	89	95,1
	ТВ	92,3	78	91,8	86,2	116	90,2	89,1	110	90,7
	БУС	96,0	57	91,5	100,0	1	91,2	97,8	32	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	92,0	16	81,6	93,2	28	86,6	92,6	26	85,0
	Сувозачи ПА	96,5	2	78,7	88,2	38	84,3	92,2	5	82,3
	Предње седиште ПА	93,7	4	80,4	91,2	23	85,7	92,4	6	83,9
	Задње седиште ПА	17,3	86	22,6	35,6	55	37,2	27,0	63	32,5
	Возачи ТВ	50,0	103	60,0	65,5	80	66,7	58,2	101	64,9
	Сувозачи ТВ	45,5	100	49,8	40,0	130	57,1	42,9	124	55,2
	Предње седиште ТВ	48,6	108	57,9	59,0	95	64,9	53,9	107	63,1
	Возачи БУС	0,0	145	31,8	0,0	141	38,9	0,0	155	38,1
	Сувозачи БУС	0,0	109	34,2	0,0	114	37,4	0,0	138	37,6
	Предње седиште БУС	0,0	145	32,4	0,0	141	38,6	0,0	155	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	86,7	26	65,6	76,5	66	71,7	81,3	47	69,9
	Сигурносни појас	39,4	102	46,3	17,6	136	49,0	28,4	127	49,3
	Укупно – деца	61,9	70	56,0	47,1	113	60,4	54,2	92	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		88,2	5	75,2	85,6	44	80,3	86,9	5	78,7
Заштитне кациге	Возачи mopеда	100,0	1	59,6	100,0	1	63,7	100,0	1	61,6
	Путници на mopедима	100,0	1	58,6	100,0	1	62,9	100,0	1	60,8
	Возачи и путници на mopедима	100,0	1	59,4	100,0	1	63,5	100,0	1	61,4
	Возачи мотоцикала	100,0	1	87,4	100,0	1	90,7	100,0	1	89,2
	Путници на мотоциклима	100,0	1	86,4	100,0	1	89,7	100,0	1	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	100,0	1	87,2	100,0	1	90,5	100,0	1	88,8
	Mopedиста и мотоциклиста	100,0	1	73,6	100,0	1	77,3	100,0	1	76,3
	Бициклисти	80,0	1	5,4	11,1	43	6,3	35,7	4	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	86,2	40	80,3	N/A	N/A	N/A	86,2	40	80,3
	% прелазака на ОПП	86,2	34	70,6	N/A	N/A	N/A	86,2	34	70,6
	% исправних прелазака	86,2	27	74,3	N/A	N/A	N/A	86,2	27	74,3
	% исправних прелазака деце	90,3	40	77,1	N/A	N/A	N/A	90,3	40	77,1
	% прелазака без ометања	95,2	94	94,8	N/A	N/A	N/A	95,2	94	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

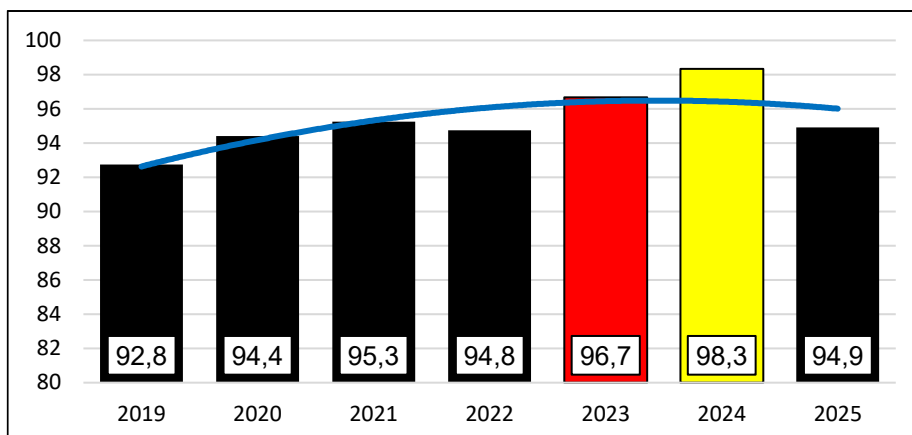
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

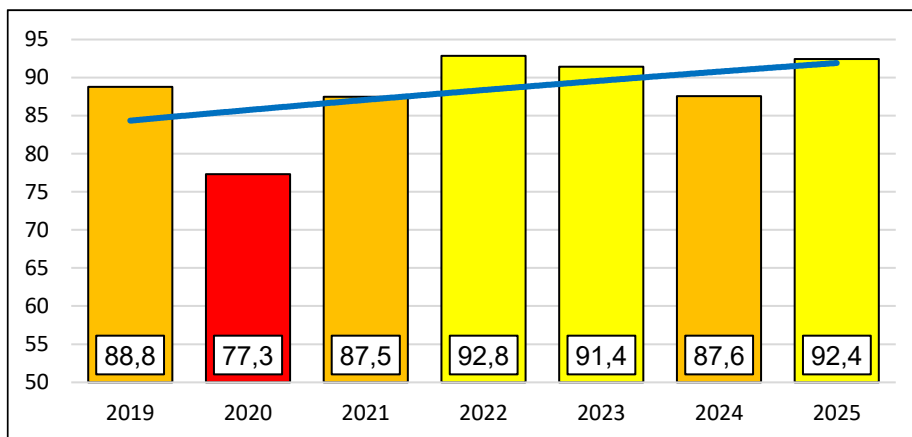
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

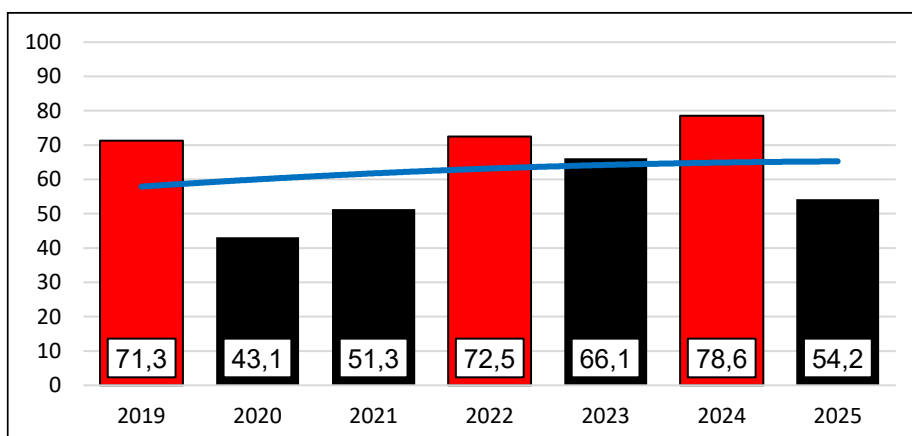
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

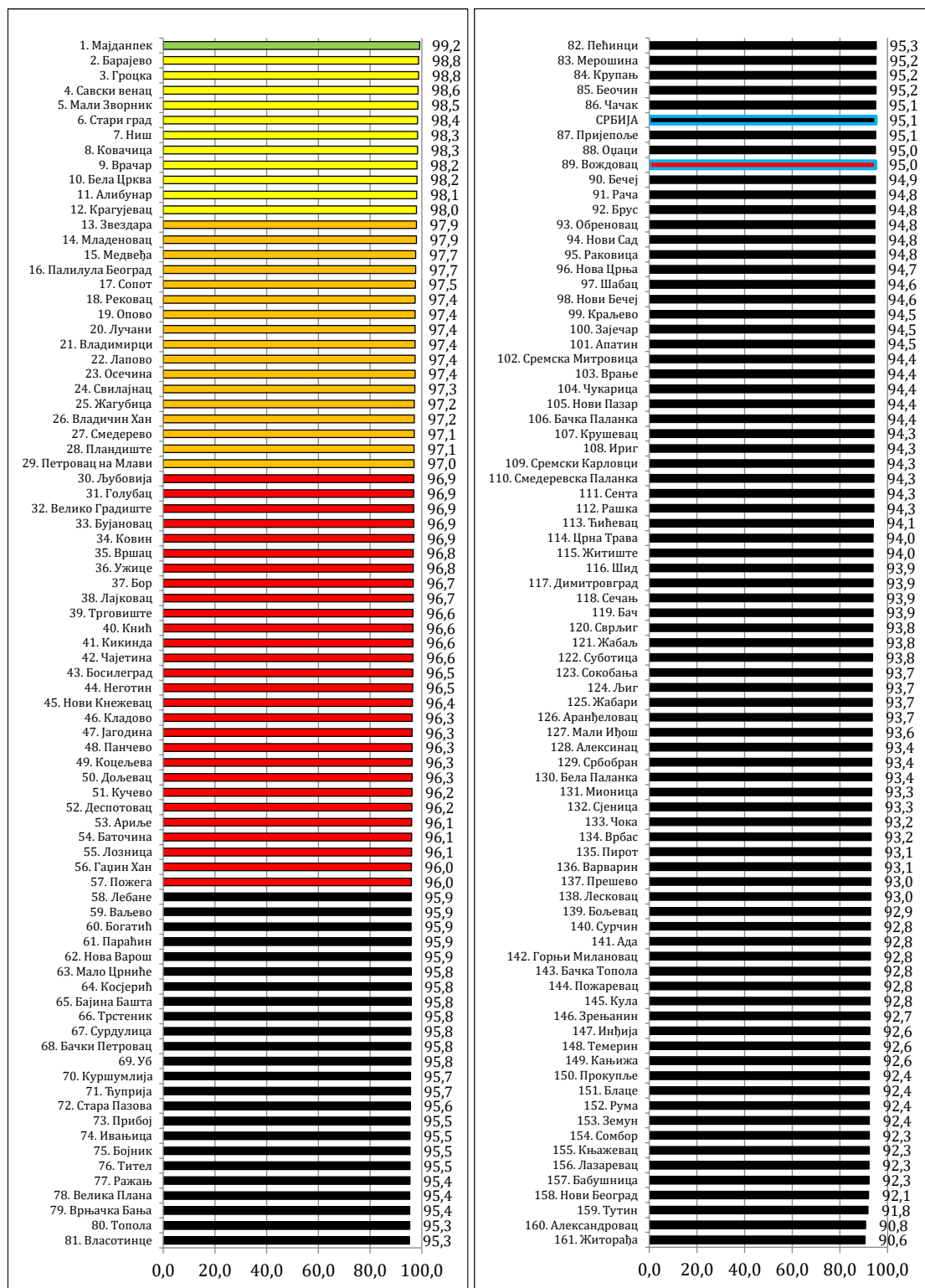
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

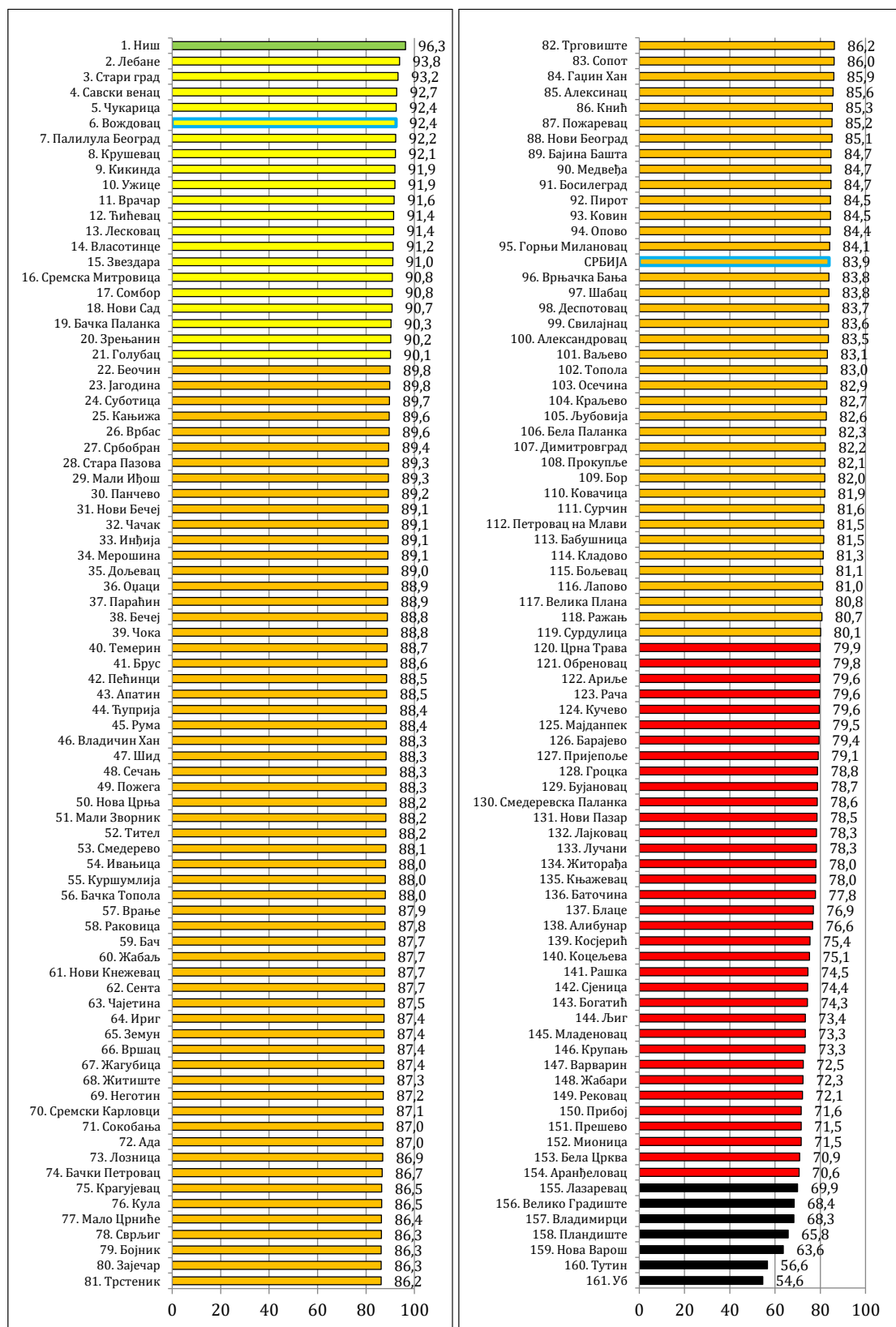
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

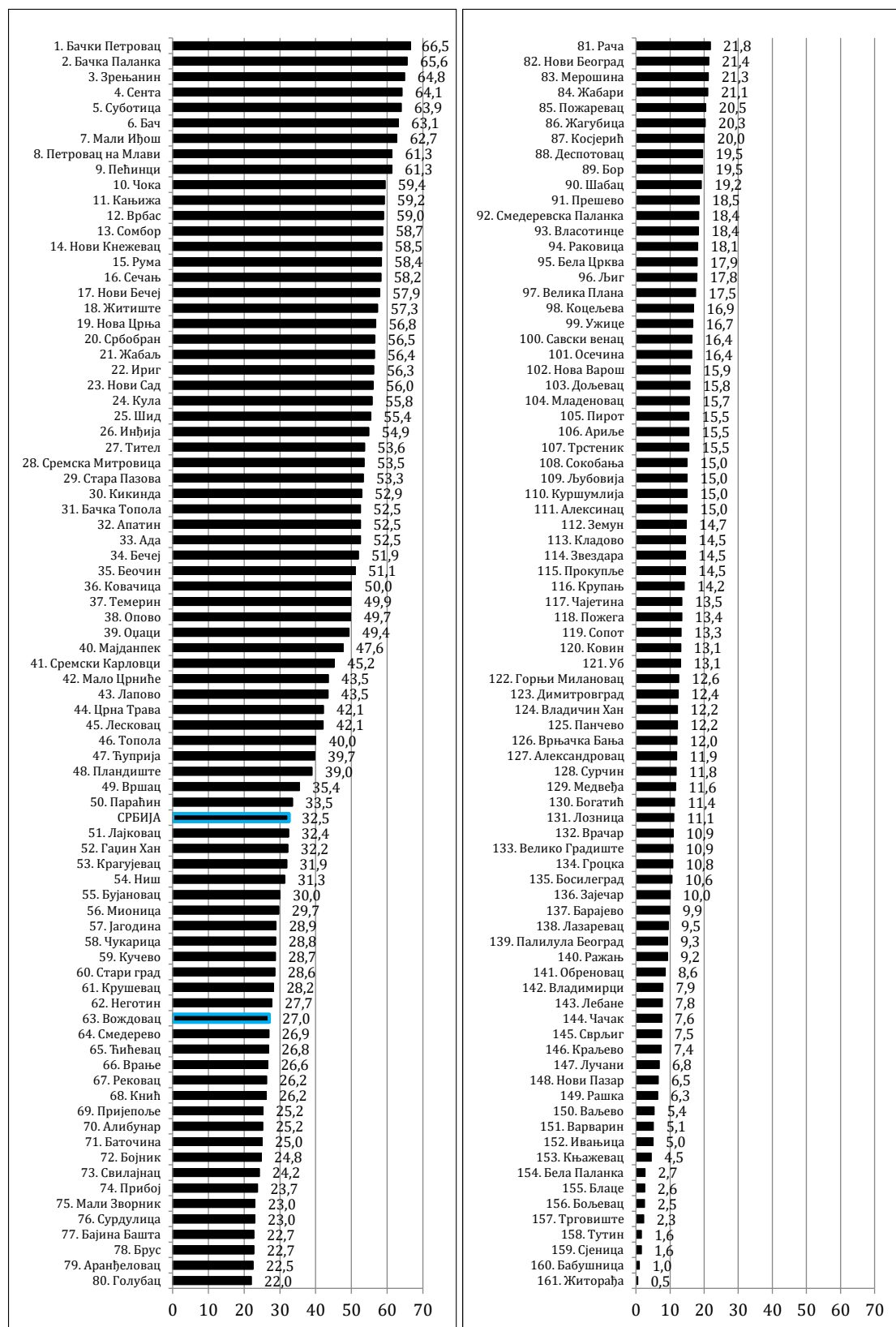
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

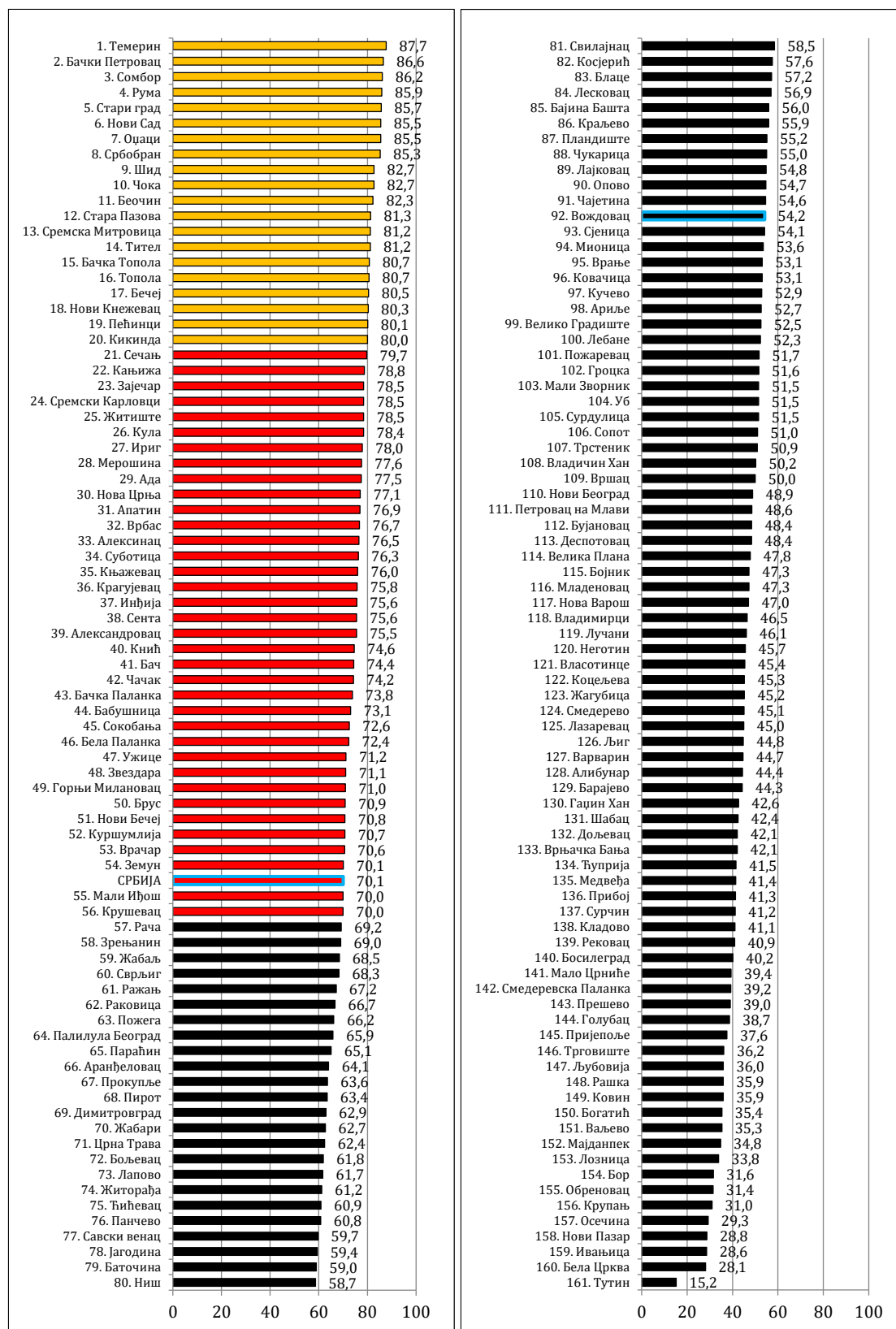
Дијаграм 4.1. % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

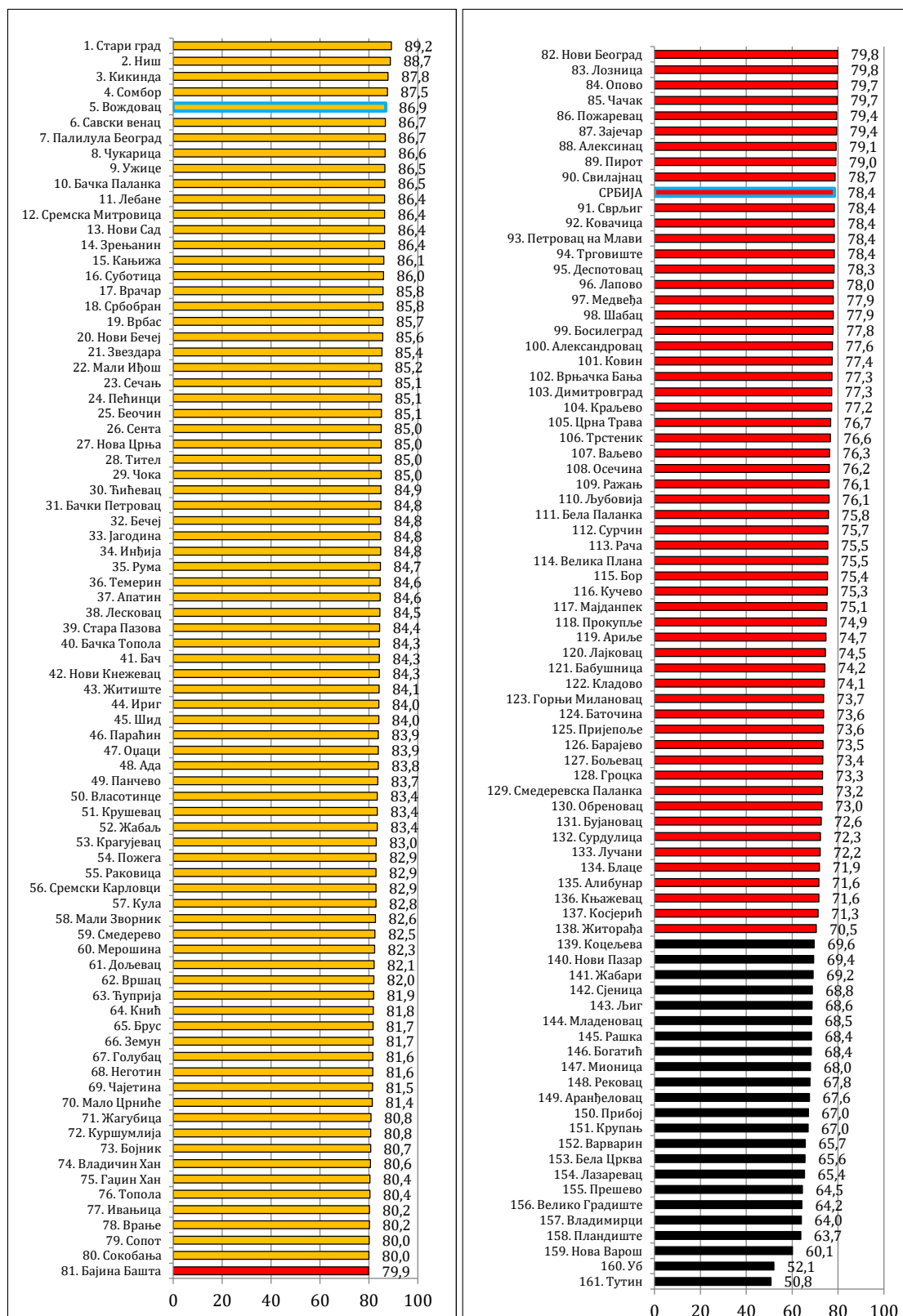
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

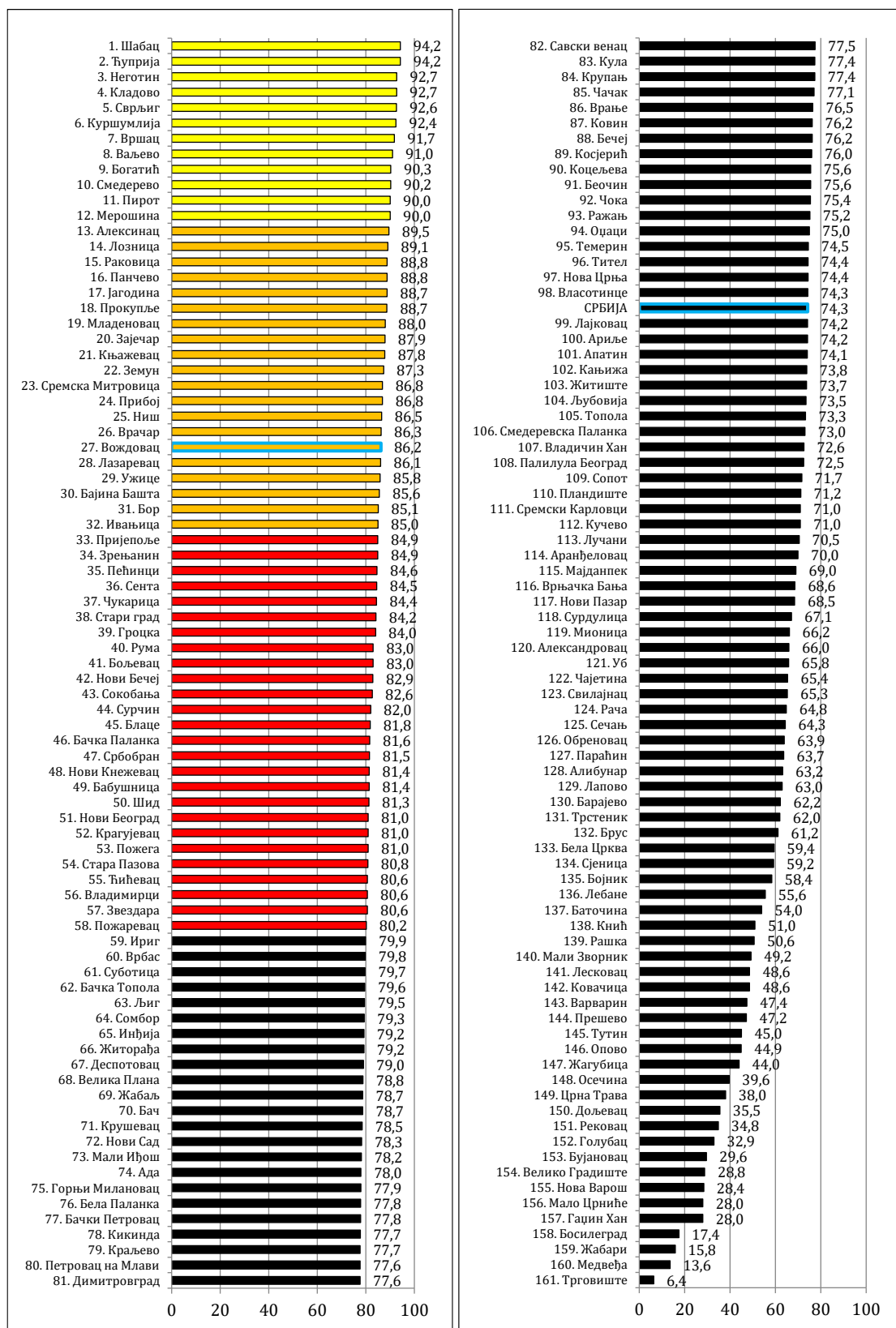
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и семафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење сигурносног појаса у теретним возилима.** Укупне вредности за возаче ТВ (58,2%) и сувозаче ТВ (42,9%) знатно су испод националног просека. Иако је ризик у незгодама ТВ већи него код путничких возила, проценат употребе појаса је критично низак, што указује на потребу за циљаним интервенцијама и едукацијом професионалних возача.
- **Сигурносни појас на задњем седишту путничких аутомобила.** Вредност од 27,0% је далеко испод просека Србије (32,5%), а још даље испод циљних вредности. Ово је стабилан и дугорочно присутан проблем који значајно повећава ризик повреда код путника на задњем седишту.
- **Употреба заштитних система за децу.** Укупна употреба система за децу (54,2%) нижа је од националног просека и знатно испод циљних вредности. Посебно је проблематична употреба дечијег сигурносног појаса (28,4%), што указује да значајан део најмлађих учесника у саобраћају није адекватно заштићен.
- **Употреба сигурносног појаса у аутобусима.** Вредности за возаче, сувозаче и предња седишта БУС возила су 0,0% укупно, што представља један од најозбиљнијих безбедносних пропуста. С обзиром на број путника у БУС возилима и потенцијалне последице, ово је приоритетна област за интервенције.
- **Понашање мотоциклиста и мопедиста ван аутопута.** Иако су вредности на аутопуту одличне (100,0% за све категорије), у насељу и ван насеља постоје озбиљни проблеми: нпр. возачи мопеда (39,5% ван насеља), путници (57,1%), возачи мотоцикала (83,9%) – углавном далеко од циљних вредности. Разлика између различитих типова путева указује на нестабилност понашања и недостатак доследне примене заштитних мера.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.